25 de ani

BURSA

presă independentă

ZIARUL OAMENILOR DE AFACERI

2 lei

Marți, 25 august 2015, nr. 161 (5496), anul XXV

16 pagini

...dacă vrei, cu adevărat, un ziar de lux

ABONEAZĂ-TE LA BURSA!

Info la (021)311.22.36 şi pe www.bursa.ro/abonamente/

■ Împrumutații în CHF vor să reclame statul român la Comisia Europeană PAGINA 2

■ Relaxarea cantitativă, cel mai costisitor experiment eşuat al omenirii? PAGINA 14

■ La revedere, creştere a dobânzii! QE4, unde eşti? PAGINA 15

5 948491 340012 05496

GRAM AUR = 143,6364 RON **FRANC ELVEȚIAN = 4,1096 RON** **EURO = 4,4412 RON** **DOLAR = 3,8727 RON**

Jurnal de criză

Carnagiu financiar mondial

China a declanşat panica

Bursele din China s-au prăbuşit, ieri, după ce autoritățile de Beijing nu au luat, peste weekend, măsuri de sprijin, aşa cum sperau investitorii, în urma scăderilor de 11% de săptămâna trecută.

Indicele Shanghai Composite a căzut cu 8,5%, ştergând întregul câştig din acest an, în timp ce Shenzhen Composite a pierdut 7,7%.

Declinul de ieri a fost numit "Black Monday" (Lunea neagră), pe fondul creşterii îngrijorărilor că avansul economiei chineze ar putea încetini semnificativ, la care s-a adăugat o ieftinire a mărfurilor la minimul ultimilor şase ani.

Naeem Aslam, chief market analyst la Ava Capital Markets, a comentat pentru Reuters decizia autorităților chineze să nu intervină în sprijinul pieţelor: "Din păcate, nu a fost decât dezamăgire, iar frica investitorilor s-a transformat în furie în această dimineaţă (n.r. ieri), aşa că au decis să îşi lichideze poziţiile".

Toată lumea vrea să ştie ce va face guvernul chinez în continuare ca să protejeze bursele şi să restabilească încrederea în economie.

Mulţi au sperat că banca centrală va reduce dobânzile şi va injecta un dram de încredere în pieţe, după ce intervenţia anterioară a Beijingului – fondurilor de pensii li s-a permis să investească în piaţă – nu a reuşit să calmeze investitorii.

Potrivit The Guardian, panica de pe pieţe arată că investitorii îşi pierd încrederea în abilitatea băncilor centrale să ţină "trenul" pe şine.

Jasper Lawler, de la CMC Markets, explică: "Banca Populară a Chinei a eşuat spectaculos să stimuleze economia chineză; revenirea Europei, în ansamblu, se bazează pe un euro mai slab, care tocmai a fost subminat de deprecierea yuan-ului şi de revenirea înceată a economiei SUA, în ciuda stimulentelor enorme (dobânzi ultra-scăzute şi cumpărări de obligaţiuni prin programul de relaxare cantitativă)".

Aceste intervenţii au dus la creşterea burselor la niveluri record în ultimii ani, dar nu au rezolvat problemele economiei gobale.

Potrivit Bloomberg, crahul bursier a şters 5 trilioane de dolari de pe bursele globale, în această lună.

"Astăzi (n.r. ieri) toată lumea pare să-şi lichideze poziţiile, este panică şi nu mai există alegere raţională", spune Michael Woischneck, de la "Lampe Asset Management GmbH", adăugând: "Nu va exista o revenire astăzi. Americanii vor continua presiunea pe vânzare pusă de europeni, ceea ce va duce pieţele şi mai jos"

Didier Duret, chief investment officer la ABN Amro, descrie situaţia drept o "panică macro generată de China". Acesta a spus, potrivit Reuters, că volatilitatea va persista până vom vedea date mai bune sau o acţiune politică puternică spre relaxare monetară.

Indicele regional MSCI Asia-Pacific al pieţelor asiatice fără Japonia a scăzut ieri cu 5,1%, cel mai mic nivel din ultimii trei ani.

La Hong Kong, indicele Hang Seng a scăzut cu 5,06%, iar Nikkei Stock Average al bursei din Tokyo s-a depreciat cu 4,6%.

Indicele bursei din Filipine s-a prăbuşit ieri cu peste 7%, la minimul ultimelor 14 luni, pe fondul panicii globale, în timp ce indicele australian ASX 200 a închis şedinţa în scădere cu 4%, în cea mai rea zi din ultimii patru ani.

Pentru a creşte competitivitatea exporturilor, autoritățile chineze au decis în urmă cu două săptămâni să devalorizeze yuanul, luând prin surprindere pieţele. ■

Acţiunile indiene - cea mai proastă zi, din 2009

Totodată, acţiunile indiene au avut cea mai rea zi din ultimii şase ani. Cele mai mari companii de mărfuri s-au confruntat cu vânzări masive, Tata Steeel Ltd şi Reliance Industries suferind deprecieri masive. ■

"Efectul bulgărelui de zăpadă" pe pieţele europene

Aversiunea la risc a contagiat Europa, de la primele ore de tranzacţionare, acţiunile marcând scăderi masive.

Mark Ward, head of execution trading la Sanlam Securities, a explicat că asistăm la un "efect al bulgărelui de zăpadă", apelurile în marjă punând presiune pe poziţii şi forţând vânzările: "Fiecare ordin a fost o vânzare, astăzi (n.r. ieri), aşa că, în mod clar oamenii cred că nu am atins încă fundul". ■

Bursa londoneză, în picaj

Indicele blue chips FTSE 100 scădea, ieri, la ora 13.54 GMT, cu 5,8 puncte, atingând la cel mai redus nivel din 2012 şi îndreptându-se către cea mai rea zi din septembrie 2011. În acelaşi timp, indicele paneuropean FTSEurofirst 300 scădea cu 7,2%.

FTSE 100 a înregistrat vineri cea mai mare scădere săptămânală din acest an şi are, acum, zece şedinţe consecutive de scădere, cea mai lungă perioadă de declin din 2003.

Sectorul minier a condus deprecierile, scăzând cu 9%, la minimul din 2009, pe măsură ce situaţia Chinei a afectat preţurile mărfurilor.

Glencore şi Anglo American au picat la noi minime istorice, în timp ce companiile petroliere Premier Oil şi Tullow Oil au scăzut cu 11, respectiv 14%.

Economia Marii Britanii este vulnerabilă la şocurile internaţionale, a declarat luni ministrul britanic de Finanţe, George Osborne, pe fondul declinului burselor la nivel mondial, transmite Bloomberg.

"Toată lumea este îngrijorată de situaţia pieţelor financiare asiatice. Vreau să reamintesc că nu suntem imuni la ceea ce se întâmplă în lume", a spus Osborne, după o întâlnire la Helsinki cu omologul său Alexander Stubb.

"În mod evident autoritățile chineze fac tot posibilul pentru a stabiliza pieţele", a adăugat Osborne, care a arătat că situaţia scoate în evidenţă importanţa ca alte ţări să "îşi păstreze ordinea în casă".

Ministrul britanic a precizat: "Nu ştii de unde va veni următoarea criză, unde va apărea următorul şoc. Marea Britanie are o economie foarte deschisă, probabil cea mai deschisă dintre economiile mari, şi suntem afectaţi de ceea ce se întâmplă, fie că sunt probleme în zona euro, fie probleme pe pieţele asiatice".

La jumătatea zilei de ieri, indicele german DAX avea o scădere de 3,13%, indicele francez CAC - de -3,38%, iar indicele italian -3,5%.

Spre închiderea pieţelor, FTSE şi-a mai revenit, reducând scăderea la 3,5%, după ce ajunsese la –5%. ■

Wall-Street, în cădere liberă, la deschidere

Piaţa americană Wall Street a deschis în scădere puternică şedinţa de ieri, indicele Dow Jones pierzând peste 1.000 de puncte.

Dow Jones nu a pierdut niciodată mai mult de 800 de puncte într-o zi.

Tranzacţiile futures pe indicele Nasdaq, S&P şi Dow au fost oprite, pentru scurt timp, înainte de deschiderea pieţei, o măsură luată de burse pentru a reduce volatilitatea şi pentru a oferi investitorilor timp să proceseze informaţiile.

După vânzările masive de ieri, indicii S&P 500 şi Nasdaq Composite au trecut la corecţii, alăturându-se Dow Jones, care a trecut în teritoriul corecţiilor, vineri, potrivit The Telegraph.

Se consideră că un indice trece în teritoriul corecţiilor atunci când scade cu 10 procente de la maximul ultimelor 52 de săptămâni.

La deschiderea de ieri, Indicele Industrial Dow Jones a coborât cu 4,9%, S&P 500 cu 4,7%, iar Indicele Compozit Nasdaq cu 5,1%.

Dow Jones a consemnat în primele tranzacţii o scădere de peste 6%, pentru S&P 500 declinul maxim a fost de 5%, iar pentru Nasdaq de circa 8%, potrivit portalului MarketWatch.

Potrivit The Telegraph, pieţele şi-au revizuit aşteptările pentru creşterea dobânzii Federal Reserve, pentru prima dată în nouă ani, probabilitatea scăzând la 30 %, faţă de 50%, săptămâna trecută.

După momentele de scădere, indicele Dow şi-a revenit serios, pe măsură ce investitorii au considerat că există oportunităţi de cumpărare, ajungând la o scădere de numai 2,4%. ■

Preţul petrolului - minimul ultimilor şase ani şi jumătate

Petrolul Brent, de referinţă de Londra, precum şi WTI, cel de referinţă pe piaţa americană, au atins ieri minimul ultimilor şase ani şi jumătate, coborând sub pragul de 45 de dolari per baril, respectiv 40 de dolari, în condiţiile în care investitorii sunt îngrijoraţi că încetinirea economiei chineze va conduce la o cerere mai mică de petrol pe fondul supraofertei globale, transmite Reuters.

Cotaţia petrolului Brent cu livrare în octombrie era în declin cu 1,08 dolari, până la 44,38 dolari pe baril, după ce anterior a atins un minim de 44,24 dolari, cel mai redus nivel din martie 2009. De asemenea, cotaţia ţiteiului West Texas Intermediate, de referinţă pe piaţa americană, se apropia de 39 de dolari, cel mai redus nivel înregistrat după luna februarie 2009, potrivit Agerpres. Pe lângă petrol, şi alte materii prime au atins luni noi valori minime, pe fondul îngrijorărilor că o încetinire severă în China va trage în jos şi alte economii din regiune, ceea ce va duce la reducerea consumului de energie şi materii prime. Indicele Bloomberg, ce regrupează 22 de materii prime, a scăzut ieri cu 1,7%, până la 86.3542 puncte, cel mai redus nivel înregistrat după luna august 1999.

În schimb, cotaţia aurului era relativ stabilă, metalul galben beneficiind de statutul său de valoare de refugiu în perioade de turbulenţă. În cursul tranzacţiilor derulate luni după amiaza la Singapore, uncia de aur era în scădere uşoară cu 0,2% până la 1.158,10 dolari. ■

Deutsche Bank: "Declinul pieţelor de capital este foarte serios"

Declinul pieţelor de capital la nivel mondial este foarte serios şi va înrăutăţi perspectivele de creştere economică, a declarat Henning Gebhardt, director la divizia de management al activelor la Deutsche Bank, transmite Bloomberg, potrivit Mediafax.

"Ne aşteptăm la unele ajustări ale perspectivei de creştere a economiei mondiale, în special din cauza creşterii mai slabe pe pieţele emergente. Preţul scăzut al petrolului şi modificarea perspectivei economice vor crea o nouă rundă de reduceri ale profiturilor", consideră Gebhardt. ■

Iranul îşi va majora "cu orice preţ" producţia de petrol

Iranul intenţionează să-şi majoreze "cu orice preţ" producţia de petrol, pentru a-şi apăra cota de piaţă, şi se alătură apelurilor pentru organizarea unei reuniuni de urgenţă a Organizaţiei Statelor Exportatoare de Petrol (OPEC), pentru a susţine preţul ţiţeiului, a declarat ieri ministrul iranian al Petrolului, Bijan Namdar Zanganeh, transmite Bloomberg, potrivit Agerpres.

"Ne vom majora producţia de petrol cu orice cost şi nu avem nicio altă alternativă. Dacă Iranul nu îşi majorează imediat producţia de petrol, ne vom pierde cota de piaţă pentru totdeauna", a apreciat Bijan Namdar Zanganeh, adăugând că Teheranul este în favoarea organizării unei reuniuni de urgenţă a OPEC, înaintea următoarei reuniuni ministeriale programată a avea loc la începutul lunii decembrie. "Iranul sprijină ideea unei reuniuni de urgenţă a OPEC, care ar fi eficientă în stoparea declinului preţului petrolului", a spus Bijan Namdar Zanganeh.

Iranul avea a doua mare producţie de petrol din rândul OPEC, înainte de intrare în vigoare a sancţiunilor occidentale în luna iulie 2012. O serie de mari companii petroliere precum BP Plc şi Royal Dutch Shell Plc s-au arătat interesate să dezvolte vastele rezerve de petrol ale Iranului, care la nivel mondial ocupă locul al patrulea, după ridicarea sancţiunilor.

Potrivit analiştilor, OPEC continuă să pompeze pe piaţă o cantitate de petrol apropiată de nivelul record, în pofida faptului că piaţa mondială este supraaprovizionată. Barclays Plc estimează că în luna iulie OPEC a produs o cantitate de petrol de aproximativ 32,1 milioane barili pe zi, iar Arabia Saudită va continua să producă o cantitate de aproximativ 10 milioane de barili pe zi. În schimb, Iranul a produs în luna iulie o cantitate de 2,85 milioane barili pe zi, faţă de 3,6 milioane barili pe zi la finele lui 2011. ■

Indicele băncilor de la bursa greacă, în picaj cu 20%

Bursa din Atena a înregistrat una dintre cele mai mari pierderi, în şedinţa de ieri, trasă în jos de scăderile acţiunilor bancare.

În jurul orei 3, ieri, indicele sectorului bancar cobora cu 20%, iar pe parcursul zilei Bursa din Atena a pierdut până la 10%.

Analiştii greci consideră că pieţele nu subestimează riscul unor alegeri anticipate, întrucât sondajele nu au estimat corect rezultatele referendumului din iulie.

Pieţele nu reuşesc să prezică cum va arăta ziua de după alegeri, întrucât pot apărea dinamici imprevizibile. ■

Debandada de la burse a şters 182 miliarde de dolari din averea miliardarilor

Degringolada de pe pieţele globale a şters 182 miliarde de dolari (116 miliarde de lire) din averile celor mai bogaţi 400 de miliardari, potrivit unei analize Bloomberg, citată de The Independent.

Săptămâna trecută, pierderile de pe pieţe au fost determinate de temerile că economia Chinei îşi va încetini creşterea, astfel că indicii FTSE 100 şi Dow Jones au ajuns în teritoriul corecţiilor, coborând cu peste 10% de la maximele anului.

Cel mai mare pierzător în dolari a fost Warren Buffett, al treilea cel mai bogat al lumii, care şi –a văzut şterse 3,6 miliarde de dolari din avere, săptămâna trecută, potrivit Indicelui Miliardarilor al Bloomberg. Acţiunile companiei Berkshire Hathaway au scăzut cu peste 5 %.

Deţinerile lui Ivan Glasenberg, şeful Glencore, au coborât cu 237 milioane de dolari, în ultima săptămână, în timp ce acţiuniole gigantului au atins un minim record, vineri.

Averea netă colectivă a celor 400 de miliardari urmăriţi de Bloomberg este de 3,98 trilioane de dolari.

Analiştii au atras atenţia că scăderile dramatice trebuie puse în context, mai ales când vine vorba despre valoarea investitorilor, Buffet fiind cunoscut pentru faptul că are deţineri pe termen lung.

"Deşi 182 miliarde de dolari este o sumă mare, pentru ei (n.r. miliardari), pierderea este fracţională", a spus John Collins, wealth manager la Aspiriant. Acesta a adăugat: "O săptămână ca aceasta te face să te simţi rău, dar când faci un pas înapoi şi priveşti imaginea de ansamblu, vezi că nu este nicidecum un dezastru". ■

Euro atinge maximul ultimelor 6 luni faţă de dolar

Euro a urcat luni la maximul ultimelor şase luni şi jumătate, iar yenul la cel mai ridicat din ultima lună şi jumătate în raportul cu dolarul, investitorii renunţând la activele considerate riscante în favoarea unor plasamente mai sigure, din cauza perspectivei de încetinire a economiei chineze.

Astfel, euro şi yenul japonez s-au apreciat, ieri, faţă de dolar înainte de deschiderea bursei din SUA, titrează The Telegraph. Moneda unică a urcat la 1,17 dolari pentru un euro. Faţă de yen, dolarul a ajuns la un minim istoric din perioada post – criză.

Jeremy Cook, economist-şef la World First, se aşteaptă la noi vânzări în masă ale investitorilor, care au intrat deja în panică şi care se roagă ca Beijing-ul să intervină cu noi stimulente monetare. El a declarat: „În ceea ce priveşte pieţele emergente şi monede de schimb pentru mărfuri, imaginea de acum îmi aminteşte de o scenă într-un film în care un om singuratic trece cu o roabă pe un drum, sună dintr-un clopoţel şi imploră oamenii din sat să-şi scoată afară morţii. Orice este legat de mărfuri sau pieţe emergente a fost pus la pământ de minime record, iar investitorii s-au refugiat în euro, yen şi franc". Analistul consideră că este posibil să mai vină un val de panică cu lichidări de poziţii în următoarele 24 de ore.

Indicele dolarului, care măsoară performanţa monedei americane faţă de şase monede majore, este în declin cu 0,7%, la cel mai redus nivel din ultimele două luni, din cauza aşteptărilor în scădere ale investitorilor ca Rezerva Federală (Fed) americană să înceapă creşterea dobânzilor în septembrie, relatează Reuters, potrivit Mediafax. Randamentul titlurilor Trezoreriei SUA pe termen de 10 ani a coborât sub 2%, reducând atractivitatea dolarului. ■

Lira sterlină a scăzut brusc faţă de euro

Lira sterlină a scăzut brusc ieri faţă de euro, Reuters comentând că este pe punctul de a atinge cea mai mare pierdere de o zi faţă de moneda unică în ultimii şase ani, în timp ce au scăzut şi aşteptările ca Banca Angliei (BoE) să majoreze ratele dobânzilor în curând, după furtuna de pe pieţe de acţiuni de ieri. Lira a pierdut 2% ieri faţă de euro, iar cele mai vechi pieţele monetare se aşteaptă acum ca BoE să ridice ratele dobânzilor abia la mijlocul anului viitor. ■

Yuanul s-a depreciat uşor în deschidere

Yuanul chinezesc a deschis şedinţa de tranzacţionare de ieri în scădere uşoară, în ciuda unei rate de orientare mai ferme dată de Banca Centrală. Reuters scrie că Banca Populară a Chinei a stabilit rata de mijloc la 6.3862 yuani pe dolar, înainte de deschiderea pieţei. Piaţa spot a fost deschisă la 6.3897 yuani pe dolar, iar variaţiile permise ale cursului spot sunt de 2% peste sau sub cursul oficial stabilit zilnic. Yuanul off-shore a cunoscut o scădere de 1,1%. ■

Rubla rusească - la minimul ultimelor şapte luni

Rubla rusească s-a depreciat, ieri, cu 3% în raport cu dolarul, la cel mai redus nivel din ultimele şapte luni, afectată de scăderea cotaţiilor petrolului, relatează Capital.gr, citat de Mediafax. La jumătatea tranzacţiilor, rubla era tranzacţionată la 71,32 unităţi pentru un dolar, la bursa din Moscova, nivel înregistrat cel mai recent la sfârşitul lunii ianuarie.

Rubla a coborât cu 3,75%, la 81,71 unităţi pentru un euro, cel mai redus nivel din acest an.

Preşedintele rus Vladimir Putin şi alţi oficiali ruşi au declarat, la începutul acestei luni, că piaţa valutară este sub control, dar cu toate acestea rubla s-a depreciat cu aproape 20% în decurs de numai o lună.

Ministrul rus al Economiei, Alexei Uliukaiev, a avertizat, ieri, că preţurile petrolului ar putea scădea pentru scurt timp sub nivelul de 40 de dolari pe baril, potrivit agenţiei de presă ruse Interfax.

(continuare în paginile 14-15)